Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № НСЗП-186/30.05.2018 г.

ДО
Г-Н ГЕНЧО ИЛИЕВ
ДИРЕКТОР НА ДНП „ЦЕНТРАЛЕН БАЛКАН“
УЛ. „БОДРА СМЯНА“ № 3
5300 ГР. ГАБРОВО

На Ваш изх. № 04-00-196/23.04.2018 г.

Относно: *Проект „Подобряване на природозащитното състояние на видовете и типовете природни местообитания на територията на мрежата Натура 2000, попадащи в национални паркове, природни паркове и поддържани резервати“ за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ от Оперативна програма „Околна среда“*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИЛИЕВ,

Във връзка с внесено с вх. № НСЗП-186/24.04.2018 г. на МОСВ уведомление по чл. 10, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС, обн., ДВ, бр. 73/2007 г., изм. и доп.)* за горецитирания проект, предвид чл. 6а, т. 1, буква. „б“ от същата наредба и Заповед № РД-503/21.07.2017 г. на министъра на околната среда и водите, Ви уведомяваме следното:

Проектът на Дирекция Национален парк „Централен Балкан“ (ДНПЦБ) за „Подобряване на природозащитното състояние на видовете и типовете природни местообитания на територията на мрежата Натура 2000, попадащи в национални паркове, природни паркове и поддържани резервати“ попада в обхвата на чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС*.

Проектът е изготвен във връзка с участие на НПЦБ в процедура BG16M1OP002-3.007 – *„Подобряване на природозащитното състояние на видове и типове природни местообитания на територията на мрежата Натура 2000, попадащи в национални паркове, природни паркове и поддържани резервати” по директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“*.

Проектното предложение обхваща териториите на Национален парк „Централен Балкан“ (НПЦБ) и поддържан резерват „Чамджа“ (със Заповед № РД-75/3.02.2006 г. на Министъра на ОСВ, управлението на ПР „Чамджа“ е възложено на ДНПЦБ).

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза” 22

Тел: +359(2) 940 6259, Факс:+359(2) 986 25 33

Основната цел на проектното предложение е подобряване на природозащитното състояние на видовете и типовете природни местообитания, предмет на опазване в защитени зони от мрежата „Натура 2000“.

● По мярка 43 е предвидено изпълнението на дейности, с които да се подкрепи подобряването на природозащитното състояние на горски природни местообитания, докладвани в неблагоприятно природозащитно състояние на територията на НПЦБ, както и да се подкрепи изпълнението на мерки за горски природни местообитания в ПР „Чамджа“.

● По мярка 98 са предвидени инвестиции в консервационни инфраструктурни дейности, насочени към подобряване на природозащитното състояние на животински видове и типове природни местообитания, докладвани в неблагоприятно природозащитно състояние на територията на НПЦБ.

Предмет на проектното предложение са следните петнадесет дейности с основните етапи за тяхното изпълнение :

I. Дейности по Мярка 43 Подобряване на структурата и функциите на горските природни местообитания са предложени следните дейности:

Дейност 1 Възстановяване на коренни горски природни местообитания върху площи, залесени с чуждоземни видове:

Дейността включва възстановяване на коренни горски природни местообитания върху площи, залесени с чуждоземни видове на територията на Национален парк „Централен Балкан“ (НПЦБ) и поддържан резерват (ПР) „Чамджа“.

От извършените проучвания, във връзка с подготовката на Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025 г. е установено наличие на определени площи в горски местообитания на територията на НПЦБ, заети с чуждоземни и инвазивни чужди видове (акация, дугласка ела, гледичия, лиственица и др.). С настоящата дейност се предвижда премахване на чуждите дървесни видове и възстановяване и опазване на коренни горски местообитания в неблагоприятно лошо и неблагоприятно-незадоволително природно състояние: 9150 Термофилни букови гори *(Cephalantero – Fagion*), 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum* и 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum* върху залесени с чуждоземни инвазивни видове (дугласка ела, акация и др.).

В рамките на проект № DIR 5113325-12-109 „Централен Балкан – парк за всички“, финансиран по ОПОС, 2007-2013 г. са изготвени технически спецификации, карти и схеми на възстановяването на природни местообитания и КСС за територията на НПЦБ. Поради липсата на достатъчно време дейността не е възложена в рамките на цитирания проект. В рамките на настоящия проект се предвижда възлагане на изпълнението на разработените по проект № DIR 5113325-12-109 „Централен Балкан – парк за всички“ технически спецификации.

На територията на ПР „Чамджа“ масово е разпространена акацията *Robinia pseudoacacia*, която поради отворената структура на черноборовите съобщества е особено агресивен вид и навлиза масово върху цялата площ на коренните горски масиви. Обект на настоящата дейност в ПР „Чамджа“ е местообитание 9530* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор.

Посочените чуждоземни видове представляват заплаха за коренните/местни горски местообитания на НПЦБ и ПР „Чамджа“. Част от тях притежават силни възобновителни способности с голям потенциал за завладяване на нови площи и изместване на коренните природни местообитания. Необходимо е да се предприемат мерки за предотвратяване на по-нататъшно разпространение на тези видове.

Предложената дейност е в изпълнение на:

- проект 4.2.2.1.3.„Възстановяване на коренни горски местообитания върху площи, залесени с чуждоземни видове (дугласка ела, акация и др.)“ от Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025 г.;
- проект № 2 „Възстановителни дейности на коренни местообитания“ (Раздел 4.3. Проекти) от Плана за управление на ПР „Чамджа“.

Дейността е в изпълнение на Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове.

Предлаганата от ДНПЦБ в настоящото проектно предложение Дейност 1 „Възстановяване и опазване на коренни горски местообитания върху залесени площи с чуждоземни инвазивни видове“ е насочена към следните целеви природни местообитания: 9110, 9130 и 9150 съгласно Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025 г.

Посочената дейност ще бъде реализирана в следните стъпки/етапи: издирване на единично разположени/малки групи дървета от инвазивни чужди видове; маркиране и обозначаване на обектите на терен; определяне на точния обем на дървесината, която е необходимо да бъде премахната; изготвяне на технологичен план за сеч/съхнене на корен, включващ: определяне цифровите граници, с атрибути най-малко отдел, подотдел, площ на отдела, както и подходяща основа за визуализация – ортофото снимка/ топографска карта; определяне точната площ на обектите; проектиране на подготвителни работи, измерване, маркиране; отстраняване на екземпляри от инвазивния вид на определени места. В труднодостъпни терени, в които са разположени единично или на малки групи дървета, където няма да има материален добив, дървесината ще остане на място за противоерозионни дейности в горите или за рехабилитация на туристическа и информационна инфраструктура. На тези места не се предвижда и залесяване, а се разчита на естественото възобновяване, предвид че в горските отдели има коренни дървесни видове, които са с преобладаващо участие в насажденията.

Дейност 2: Възстановяване и опазване на горски природни местообитания, засегнати от антропогенни процеси:

В горските природни местообитания на територията на НПЦБ са установени увредени/ерозирали участъци (*2.1 % от горската територия на НПЦБ)*. Част от посочените участъци са увредени в резултат на дърводобива, извършван преди обявяването на НПЦБ. Такива са стари горски пътища, машинни пробиви, тракторни и булдозерни трасета. Към посочените обекти са добавени и трасета, използвани за нерегламентирано движение на високопроходими МПС-та. Посочените ерозирали участъци са разположени в следните природни местообитания: 91BA Мизийски гори от обикновена ела, 9150 Термофилни букови гори (*Cephalantero – Fagion*), 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*, 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum* , 9410 Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*) и др. Ограничаването на нерегламентирано навлизане на МПС-та в пътищата от 4-та категория ще стимулира и осигури възможност за естествено самозалесяване по неизползваемите пътища/трасета. Чрез дейността ще бъдат предприети мерки за подобряване природозащитно състояние на природни местообитания: 91BA Мизийски гори от обикновена ела, 9150 Термофилни букови гори (*Cephalantero – Fagion*), 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*, 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum* и 9410 Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*).

Основни стъпки/етапи за изпълнение на дейността са: разработване на технически проект за възстановяване на увредените участъци (вкл. дейности по рекултивация на увредените участъци, поставяне на заграждения (габиони, пилони и др.) и бариери за ограничаване движението на МПС; изпълнение на техническия проект, включващ: производство на посадъчен материал, освобождаване от нежелана растителност, почистване на терена, почвоподготовка, рекултивация чрез залесяване и подпомагане на естественото възобновяване без залесяване, отглеждане и попълване, добив на материалите за изграждане на огради и противоерозионни съоръжения, изграждане на противоерозионни съоръжения - брегови плетчета, каменни прагчета и др., изпълнение на бариерни съоръжения, изпълнение на огради, поставяне на табели и знаци.

Предложената дейност е в изпълнение на проекти 4.2.1.1.1. „Противоерозионни мерки“, 4.2.2.1.2. „Възстановителни дейности в горски местообитания“, „Възстановяване на естествената и първична за планината дървесна растителност върху ерозирали и увредени площи чрез залесяване“, 4.2.6.1.2. „Изграждане/монтиране на бариерни съоръжения, мантинели и ограждения“ от Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025 г.

Дейност 3: Ограничаване на негативното влияние на домашни животни върху горски природни местообитания:

С предвидената дейност ще бъде ограничено/предотвратено нерегламентираното навлизане на домашни животни в горските природни местообитания. Чрез изпълнение на

дейността се цели подобряване природозащитно състояние на природни местообитания 9150 Термофилни букови гори *(Cephalantero – Fagion*), 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*, 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum* в НПЦБ, които са оценени по параметъра „паша“ в неблагоприятно-лошо състояние“ (Доклади за Разпространение и оценка на ПС в защитена зона BG0000494).

Основни стъпки за изпълнение на дейността са: картиране на участъците от природни местообитания, където се регистрира навлизане на домашни животни в горските местообитания; изготвяне на технически спецификации за съоръженията (електропастири, телени огради) за ограничаване навлизането на домашни животни в горските природни местообитания; поставяне на терен на проектираните съоръжения за ограничаване навлизането на домашни животни в съответните местообитания (електропастири, телени огради); поставяне на табели и знаци.

Предложената дейност е в изпълнение на проекти 4.2.4.1.4. „Предприемане на мерки за регулиране на незаконно пашуващи животни в Парка“, 4.2.6.2.2. „Знаци в националния парк“ от Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025г.

Дейност 4: Възстановяване и опазване на природно местообитание 9530* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор в ПР „Чамджа“:

Изпълнението на дейността се налага поради възникнал пожар на територията на резерват „Чамджа“, на площ от 15 дка, който е засегнал 3,5 % от природно местообитание 9530* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор. Със Заповед № РД-75/3.02.2006 г. на Министъра на околната среда и водите управлението на ПР „Чамджа“ е възложено на ДНПЦБ. Планът за управление на ПР „Чамджа“ 2016-2025 г. е утвърден със Заповед РД-868/30.12.2015 г. на Министъра на околната среда и водите.

Предвидената дейност е в изпълнение на следните цели от Плана за управление на ПР „Чамджа“, 2016-2025 г.:

Главна цел I. Опазване на естествения характер на природните местообитания, популациите на видовете, абиотичните фактори и ландшафта в резервата.

Второстепенните цели към първа главна цел:

I.1. Запазване на съществуващите природни местообитания, абиотичните фактори и ландшафти в резервата.

I.2. Опазване на популациите на видовете в резервата.

Основни стъпки за изпълнение на дейността са: изготвяне на технически проект за възстановяване вкл. технологични планове, планове за противоерозионни мерки, вкл. съоръжения за ограничаване на нерегламентирания достъп на МПС-та; възлагане изпълнението на техническия проект.

В част 3.2. „Режими, норми, условия за поддържащи и възстановителни дейности“ от ПУ на поддържат резерват „Чамджа“ се допускат поддържащи и възстановителни дейности за възстановяне на коренни природни местообитания; Дейността не е предвидена в плана за управление, но след възникнал пожар, който е унищожил част от местообитание 9530* Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор, се допуска съгласно посоченият режим от ПУ извършването на дейността.

II. Дейности по Мярка 98 Инвестиции в консервационни и инфраструктурни дейности, необходими за подобряване/възстановяване на природни местообитания и видове, докладвани в неблагоприятно състояние.

Дейност 5: Опазване на природно местообитание 7140 Преходни блата и плаващи подвижни торфища.

Природно местообитание 7140 Преходни блата и плаващи подвижни торфища заема около 730 дка в НПЦБ. Над 90% от находищата са обект на интензивна паша, което води до промяна в хидрологичния режим, преизпасване и отъпкване на индикаторните за местообитанието видове, което води до промяна на видовия състав и изчезване на редица редки и ендемични видове висши растения. Като вторични негативни въздействия са отчетени: изтощаване на хумусния слой, уплътняване на почвата и повишаване на повърхностния оток, който предизвиква ерозия. Състоянието на местообитание 7140 в защитена зона BG0000494 „Централен Балкан” по параметри *интензивност на пашата,*

заемана площ и *битово и промишлено замърсяване* е оценено като „неблагоприятно лошо“ (Доклад за Разпространение и оценка на ПС в ЗЗ BG0000494).

В рамките на проект № DIR 5113325-12-109 „Централен Балкан – парк за всички“ са изготвени технически спецификации за възлагане на дейността. В разработените спецификации са предвидени дейности по ограничаване на достъпа на домашни животни до природно местообитание 7140, чрез поставяне на огради от бодлива тел/електропастири. При възлагане на дейността част от предвидените огради ще бъдат заменени от електропастир, тъй като позволява по-лесен монтаж, поддръжка и демонтаж след края на пасищния сезон.

Основни стъпки за изпълнение на дейността са: изпълнение на дейностите съгласно изготвените спецификации по проект № DIR 5113325-12-109 „Централен Балкан – парк за всички“; поставяне на табели и знаци.

Дейността е в изпълнение на *4.2.3.1.1. Проект: Опазване на природни местообитания D2.2265 Balkanic black-star sedge fens (7140 Преходни блата и плаващи подвижни торфища) и G3.E5 Nemoral peatmoss Picea woods (91D0* Мочурни гори)* от Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025г.

Дейност 6: Опазване на безлесни природни местообитания чрез ремонт и възстановяване на път „Беклемето“ - хижа „Дерменка“.

С реализиране на дейността се цели подобряване природозащитно състояние на природни местообитания: 6170 Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества, 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества и 6230* Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен, граничещи с пътя.

Съгласно Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025 г. път № 12 Троянски проход - х. Дерменка попада в зона „Инфраструктура“. Пътят е включен в категорията „пътища със свободен достъп“ – т.е. посетителите могат да преминават с МПС по пътя, без да е необходимо съгласуване от страна на ДНПЦБ. Посоченият път е сред антропогенно натоварените в НПЦБ. Посетителите използват пътя, за да достигнат до заслон „Орлово гнездо“ и х. „Дерменка“. От друга страна съоръжението се използва от ползватели на природни ресурси в тази част на НПЦБ - събиране на лечебни растения, горски плодове, паша на домашни животни. Поради сериозното натоварване на пътя се наблюдава изравяне на пътното трасе. По тази причина част от посетителите, с цел преодоляване на разрушените участъци, излизат извън трасето на пътя. В съседство с пътя са разположени следните природни местообитания: 6170 Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества, 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества, 6230* Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините.

По проект № DIR 5113325-12-109 „Централен Балкан – парк за всички“ е изготвен технически проект „Изграждане и реконструкция на път Беклемето – Дерменка“. Извън дейностите включени в техническия проект е необходимо проектирането и поставяне на съоръжения за ограничаване/възпиране на движението на МПС-та извън основното трасе на пътя. Това е изключително сериозен проблем за района на пътя и прилежащите местообитания, тъй като съществуват множество силно ерозирани алтернативни маршрути голяма част, от които не могат да се възстановят по естествен път дори, когато движението по тях ще бъде прекратено.

Основни стъпки за изпълнение на дейността са: възлагане изпълнението на технически проект „Ремонт и възстановяване на път „Беклемето“ - хижа „Дерменка“, изготвен в рамките на проект *№ DIR 5113325-12-109 „Централен Балкан – парк за всички“;* Дейността е съгласувана с писмо изх.№ НСЗП – 43/03.02.2012 г. на МОСВ; проектиране и поставяне на съоръжения за ограничаване/възпиране на движението на МПС-та извън основното трасе на пътя; поставяне на табели и знаци.

Предложената дейност е в изпълнение на *проекти 4.2.6.1.1. Възстановяване и рекултивиране на пътища, 4.2.6.1.2. Изграждане/монтиране на бариерни съоръжения, мантинели и ограждения, 4.2.1.1.1. Противоерозионни мерки* от Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025г.

Дейност 7: Възстановяване на природни местообитания в НПЦБ чрез изпълнение на противоерозионни мерки.

С изпълнение на заложените дейности ще се подобри природозащитно състояние на природни местообитания: 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи), 6230* Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините , 6520 Планински сенокосни ливади, 6150 Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества, 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества, 6170 Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества, 6110 Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alysso-Sedion albi*, 9530 Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор, 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*, 9410 Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*) и 9170 Дъбово-габърови гори от типа *Galio-Carpinetum*.

С цел възстановяването на горските и комбинирани природни местообитания, попадащи в обхвата на проектираните полигони са предвидени дейности по залесяване – почистване, подготовка на почвата за залесяване, транспорт, закупуване и засаждане на фиданките и др.

Основни стъпки за изпълнение на дейността са: разработване на технически проект за възстановяване на увредени природни местообитания; възлагане изпълнението на разработения технически проект и техническите спецификации, разработени по проект № DIR 5113325-12-109 „Централен Балкан – парк за всички“.

Дейностите са предвидени в проект 4.2.1.1.1. Противоерозионни мерки за всички местообитания от Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025г.

Дейност 8: Възстановяване на природни местообитания, граничещи с туристически маршрути.

С осъществяване на предвидените дейности ще се подобри природозащитното състояние на следните природни местообитания: 6230 Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините, 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества и на по-малко места 6170 Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества, 6150 Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества и 9130 Букови гори от типа Asperulo-Fagetum.

Примерните дейности по възстановяване на увредените участъци от природните местообитания са: рехабилитация на ерозиралото основно трасе на маршрута, преминаващо през целевите природни местообитания; възстановяване на увредени участъци от природни местообитания по алтернативни маршрути чрез ограничаване и преустановяване движението на посетители по тях, затревяване, зачимяване, залесяване, подпомагане на естественото възстановяване, провеждане на укрепващи противоерозионни дейности и др.; възстановяване на увредени участъци в прилежащите на основния маршрут местообитания чрез техническо укрепване, противоерозионни дейности вкл. и противоерозионно затревяване зачимяване и залесяване, обрушване, поставяне на обезопасяващи парапети, въжета и др. за осигуряване безопасността на посетителите.

Основни стъпки за изпълнение на дейността са: разработване на технически проект за възстановяване на увредените участъци от целевите природни местообитания; изпълнение на разработения технически проект; поставяне на табели и знаци.

Дейностите са предвидени в проект 4.2.7.2.3 „Изграждане/реконструкция/подобряване на туристическата инфраструктура за пешеходен туризъм (маршрути, обекти и съоръжения“, Проект 4.2.1.1.1. Противоерозионни мерки от Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025 г.

Дейност 9: Опазване на природни местообитания предмет на паша на домашни животни.

С реализиране на предвидените дейности ще се подобри природозащитното състояние на природни местообитания, предмет на паша: 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи), 6230* Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините, 6520 Планински сенокосни ливади, 6150 Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества, 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества и 6170 Алпийски и субалпийски варовикови тревни съобщества.

Основни стъпки за изпълнение на дейността са: разработване на методика за ежегодна оценка на природните местообитания, предмет на паша; разработване на методика

за ежегодна оценка на природните местообитания, предмет на паша; провеждане на обучение на служители на ДНПЦБ, по прилагане на методиката; обследване на състоянието на естествени извори/съществуващи чешми в НПЦБ; предписване на мерки за рехабилитиране на естествените извори/ съществуващите чешми; изпълнение на мерките за рехабилитация на естествените извори/съществуващи чешми;

Предложената дейност е в изпълнение на проекти 4.2.4.1.2. „Проучване на високопланинските пасища“ и 4.2.6.1.4. „Проучване и реализиране на алтернативни източници за водопой на домашни животни“ от Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025г.

Дейност 10: Превенция и борба с пожари и бракониерство чрез осигуряване на необходимата техника и оборудване.

Предвидена е доставка на транспортна, комуникационна и охранителна техника и оборудване, която ще подпомогне контролно-охранителната дейност в управляваните от ДНПЦБ защитени територии.

Основни стъпки за изпълнение на дейността са: изготвяне на технически спецификации за извършване на доставките; доставка на предвиденото оборудване; провеждане обучение на служители на ДНПЦБ за боравене с доставеното оборудване.

Дейностите са в изпълнение на проект 4.2.6.1.5. Развитие на комуникационната система на територията на Парка, 4.2.11.2.1. Рехабилитация на съществуващи/ изграждане на нови Контролно информационни пунктове и Пунктове за наблюдение и охрана, 4.2.11.2.2. Доставка, монтаж и оборудване на контролно-пропускателни кабинки, мобилни пунктове наблюдение и охрана и мобилни бариерни комплекси от Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025г.

Дейност 11: Превантивни дейности срещу пожари в горски природни местообитания.

Основни стъпки за изпълнение на дейността са: изграждане на минерализовани ивици в силно пожароопасни горски природни местообитания; изграждане на противопожарни депа по туристическите маршрути, разположени в силно пожароопасни природни местообитания в НПЦБ, вкл. и санитарен комплект за оказване на първа медицинска помощ.

Дейността е в изпълнение на 4.2.1.2.1. Проект „Предотвратяване и овладяване на пожари“ от Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025г.

Дейност 12: Обозначаване на границите на НПЦБ и резерватите в него.

Основни стъпки за изпълнение на дейността са: изготвяне на техническа спецификация за заснемане границата на НПЦБ; заснемане на терен от лицензирани/ оправомощени геодезисти (преимуществено ще бъде извършено заснемане на „проблемни“/“спорни“ участъци от границата на НПЦБ); обозначаване на границите на защитените територии с трайни знаци, в районите където границите на НПЦБ и резерватите в него преминават през безлесни природни местообитания – табели, маркировъчни стълбове в безлесни природни местообитания.

Предложената дейност е в изпълнение на проекти 4.2.11.3.5. Прецизиране на границите на Парка, съгласно данните от АГКК и влезлите в сила кадастрални карти и действащите КВС на землищата, 4.2.11.3.4. Прилагане на законно обосновани действия за решаване на проблема с възстановени имоти на физически, юридически лица, общини и църквата в границите на Парка, 4.2.6.2.1. Маркиране и обозначаване границите на Парка и резерватите и линейни обекти в тях от Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025г.

Дейност 13: Възстановяване и опазване на главоча (Cottus gobio) в НПЦБ.

*Основни стъпки за изпълнение на дейността са: п*редварителни проучвания, свързани с оценка на състоянието на съществуващите популации на главоча; отглеждане и размножаване на главоч в лабораторни условия; реинтродукция и пост-реинтродукционен мониторинг на популацията на територията на НПЦБ.

Предложената дейност е в изпълнение на 4.2.5.1.4. Проект – Проучване на състоянието на консервационно значими животински видове, Проект 4.2.4.1.1. Опазване, поддържане и възстановяване на благоприятното състояние на природни местообитания от Програма 4.2.4.1. за опазване на субалпийските и алпийските местообитания; и Проект

4.2.7.1.4. Разработване на ръководство за щадящо поведение на туристите от Програма 4.2.7.1 за управление на посетителите от Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025г.

Дейност 14: Изграждане и поддържане на площадка за подхранване и адаптационна волиера за едри грабливи птици в НПЦБ.

Основни стъпки за изпълнение на дейността са: избор на подходящо място и подготовка на нужната документация; изграждане на адаптационна волиера със площадка за подхранване; периодично изнасяне на храна на изградената площадка (вкл. подхранване и почистване на съоръжението от остатъците от умрелите животни).

Предложената дейност е в изпълнение на проект 4.2.4.2.4. „Подпомагане на възстановяването на популациите на едрите европейски лешояди".

Дейност 15: Разработване на мобилно приложение с информация за туристически маршрути, посетителски обекти и прилежащи видове и местообитания в НПЦБ.

Основните стъпки на дейността включват: актуализиране на съществуващата база данни в ДНПЦБ, в т. ч. заснемане на новите обекти с GPS; обработване на информацията в мобилно приложение за GSM и осигуряване на достъп до него на потребителите; мобилно приложение с видове и местообитания разположени в прилежащите територии на туристическите маршрути, обща опознавателна информация, картирани и нанесени площи на прилежащите местообитания, символично ситуиране на основните характерни видове; информация за допустимите и препоръчителни мерки за опазване на видове и местообитания попадащи в обхвата на туристическите маршрути и техните прилежащи територии; мобилно приложение с включени режими, норми и условия, въведени за цялата територия на НПЦБ; информация за недопускане на вредните влияния и практики спрямо видове и местообитания разположени в обсега на маршрутите; информиране на обществеността за новия продукт.

Предложената дейност е в изпълнение на Програма 4.2.1.1 за контрол на ерозията - Проект 4.2.1.1.1. Противоерозионни мерки, Проект 4.2.4.1.1. Опазване, поддържане и възстановяване на благоприятното състояние на природни местообитания от Програма 4.2.4.1. за опазване на субалпийските и алпийските местообитания; Проект 4.2.7.1.1 Безопасност на туристите и Проект 4.2.7.1.4. Разработване на ръководство за щадящо поведение на туристите от Програма 4.2.7.1 за управление на посетителите от Плана за управление на НПЦБ, 2016-2025г.

Така описаните дейности категорично не могат да бъдат отнесени към някоя от позициите на Приложения № 1 и № 2 на *Закона за опазване на околната среда (ЗООС)*, като предвид насочеността и съдържанието на заложените дейности не се очаква значително въздействие върху околната среда при прилагането им. **В тази връзка няма основания за конкретното проектно предложение да бъде провеждана процедура по реда на глава шеста от *ЗООС*.**

Част от предвидените по проектно предложение „Опазване на природни местообитания и видове в национален парк „Централен Балкан" дейности ще се осъществят в границите на **НП „Централен Балкан"** - защитена територия по смисъла на Закона за защитените територии, обявен със Заповед № 843/31.10.1991г. на МОС. Със Заповед № 396/15.10.1999г. на МОСВ паркът е прекатегоризиран от „народен" в „национален" и е направена промяна в площта му. НП „Централен Балкан" има одобрен с Решение на Министерския съвет на Република България № 195/24.03.2016 г. План за управление 2016-2025 г.

Част от предвидените по проекта „Опазване на природни местообитания и видове в национален парк „Централен Балкан" дейности ще се осъществят в границите на **Поддържан резерват „Чамджа"**, обявен с Постановление на Министерски Съвет № 3675 от 15.04.1949 г. Със Заповед № 508 от 23.08.1968 г. на Министерство на горите и горската промишленост, (обн., ДВ, бр. 76/1968 г.) е увеличена площта. Със Заповед № 362 от 15.10.1999 г. на МОСВ, (обн., ДВ, бр. 97/1999 г.) резервата е прекатегоризиран в поддържан резерват. Със Заповед № РД-785 от 18.10.2012 г., на МОСВ, (обн., ДВ, бр. 91/2012 г.) е актуализирана площта. Поддържан резерват „Чамджа" има одобрен План за управление със Заповед № РД-868 от 30.12.2015 г. на МОСВ, (обн., ДВ, бр. 11/2016 г.).

Проектът предвижда дейности, които ще се осъществят в границите на следните защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие: **BG0000494 „Централен Балкан"** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка със защитени зони, приет от Министерския съвет с Решение № 122/02.03.2007 г. (обн., ДВ, бр. 21/09.03.2007г.), **BG0000494 „Централен Балкан"** за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-559/05.09.2008г. на министъра на ОСВ (обн., ДВ, бр.84/2008г.), **BG0001493 „Централен Балкан Буфер"** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка със защитени зони, приет от МС с Решение № 802/04.12.2007 г., изменен с РМС № 811 от 16.11.2010 г. (обн., ДВ, бр. 107/18.12.2007г. и бр. 96/07.12.2010 г.) и **BG0002128 „Централен Балкан Буфер"** за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД- 321/04.04.2013г. на министъра на ОСВ (обн., ДВ, бр.46/2013 г.).

При извършената проверка за допустимост по смисъла на чл.12, ал.2 и 4 във връзка с чл. 2, ал. 2 от **Наредбата за ОС** се констатира, че реализацията на предвидените в проекта дейности е допустима спрямо режима на защитените територии, определен със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и плановете за управление на НП „Централен Балкан" и ПР „Чамджа", както и спрямо режима на защитени зони BG0000494 „Централен Балкан" и BG0002128 „Централен Балкан Буфер" за опазване на дивите птици, посочен в заповедите за обявяването им.

С оглед гореизложеното, отчитайки **местоположението, обема, характера и времетраенето** на предвидените в обхвата на проекта дейности, както и че с изпълнението им ще се постигне подобряване на природозащитното състояние на целеви природни местообитания считам, че при реализацията им **няма вероятност от отрицателно въздействие** върху защитени зони.

В тази връзка, на основание чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС* Ви уведомявам, че за така заявеният *Проект „Подобряване на природозащитното състояние на видовете и типовете природни местообитания на територията на мрежата Натура 2000, попадащи в национални паркове, природни паркове и поддържани резервати" за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ от Оперативна програма „Околна среда"* **преценката** на компетентния орган е, че **не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от** *Наредбата за ОС*.

Настоящото писмо се отнася само за заявените параметри в проекта и не отменя необходимостта от получаване на съгласувания или разрешителни, предвидени в други закони и подзаконови нормативни актове.

При всички случаи на промяна в параметрите на проекта *„Подобряване на природозащитното състояние на видовете и типовете природни местообитания на територията на мрежата Натура 2000, попадащи в национални паркове, природни паркове и поддържани резервати" за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ от Оперативна програма „Околна среда"* или на някои от обстоятелствата, при които е издадено настоящото писмо, възложителят е длъжен да уведоми незабавно компетентния орган за промените.

КРАСИМИР ЖИВКОВ

Заместник-министър на околната среда и водите